

**A propaganda és a *xuanchuan*:
a politikai kommunikáció különbségei
Nyugaton és Keleten a *Zongshuji jiang
dangshi gushi* (A főtitkár a párt történetéről
mesél) című animációs sorozaton keresztül**

Bevezetés

Jelen tanulmány rövid áttekintést kíván nyújtani arról, hogy a kínai propaganda, azaz *xuanchuan* miben különbözik annak nyugati értelmezésétől. Mindezt a jelenlegi kínai államelnök, Xi Jinping 习近平 (született 1953-ban, pártfőtitkár 2012-től, államelnök 2013-tól) által válogatott történetekből készült rajzfilmsorozaton keresztül, amelynek címe: *A főtitkár a párt történetéről mesél* (*Zongshuji jiang dangshi gushi*). Arra szeretnék rámutatni, hogy a történelmi és kulturális különbségek hogyan képesek befolyásolni azt, hogy milyen szemüvegen keresztül tekintünk egy adott jelenségre. Valamint feltárom, hogy a nyelvhasználat miként képes ugyanazt a jelenséget különböző konnotációkkal felruházni, és hogyan használja fel ezt a befolyásolás eszközeként.

Ehhez először megvizsgálom külön-külön a nyugati és kínai propagandaértelmezés történeti, kulturális, nyelvi és filozófiai hátterét, hogy felvázoljam azt az elméleti keretet, amelyben a vizsgált jelenséget értelmezni fogom.

Ezek után ismertetem, hogy a párttörténet és annak újraértelmezése, átírása hogyan illeszkedik a mindenkori államvezetés legitimitációjának megszilárdítási törekvéseibe és Xi Jinping elnök személyi kultuszának kiépítésébe.

DOI: 10.61901/Kellek.2025.74.04

A szerző a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Nemzetközi és Politikatudományi Intézetének megbízott oktatója, illetve ugyanott a Társadalomtudományi Doktori Iskola doktorandusza.

Email: farkas.diana.fruzsina@btk.ppke.hu

Végül a rajzfilmek képi világát és szövegalapú narratíváját megvizsgálva rámutatok arra, hogy a kínai politikai kommunikációnak ez a vizuális eszköze miként illeszkedik bele a propagandagépezetbe, és hogyan felel meg a *xuanchuannak*.

A propaganda Nyugaton

A propaganda fogalma megtévesztő; könnyen gondolhatjuk azt, hogy tudjuk, mit jelent, tudjuk, hol húzódnak a határai, ugyanakkor valójában egy gumifogalomról beszélhetünk, amelynek pontos kereteit meghatározni igen problémás lehet. Ha az első történelmi említést nézzük, ezt a 2011-es Oxford English Dictionary 1600 körülre datálja. Ekkoriban a szó egy vallási szervezetre, rendszerre vagy mozgalomra vonatkozott, amely különféle doktrínák vagy gyakorlatok terjesztésével foglalkozott. A római katolikus egyház Hittérjesztési Kongregációja 1622 óta működik Sancta Congregatio de Propaganda Fide néven, a propaganda szó innen terjedt el a nyugati nyelvekben.

A kifejezés csak később, a világháborúk idején kapott politikai színezetet és felhangot, Harold Lasswell egyenesen az első világháború felfedezésének titulálta a propagandát.¹ Jay Black úgy fogalmaz: „szemantikai értelemben a propaganda [szó] értékterheltté, etikai értelemben erkölcs-telenné vált”.² De nemcsak értékterheltté és erkölcstelenné, hanem az idő előrehaladtával egyre komplexebbé is. A propagandaszcéna egyre összetettebb, sajtókommunikáció-dominánsabb lett, ugyanakkor ezek a kommunikációs csatornák is változatosabbá váltak. A propagandatevékenység médiatere kitágult, s már a plakát, a sajtófotó, a fotómontázs, a képeslap, a mozgókép, a könyv, a háborús irodalom és a zenei tartalmak terén is zajlottak aktív alkotási folyamatok.³ Ez a modernizációs változás pedig még könnyebben nyújthatóvá változtatta a propaganda eddigi gumifogalmát, ellehetetlenítve azt, hogy a szakértők és a kutatók közös nevezőre jussanak annak tekintetében, hogy miként is lehetne megfogalmazni a

1 H. D. Lasswell: *Propaganda technique in the world war*. Trench, Trubner and Co. Ltd., New York, 1927.

2 Jay Black: The Ethics of Propaganda and the Propaganda of Ethics. In Lee Wilkins – Clifford G. Christians (szerk.): *The Handbook of Mass Media Ethics*. Routledge, 2008, 163–179, 164.

3 Z. Karvalics László: Nagy Háború és propaganda: a diskurzusfejlődés néhány iránya (Szabálytalan historiográfia). In Ifj. Bertényi Iván – Boka László – Katona Anikó (szerk.): *Propaganda – politika, hétköznapi és magas kultúra, művészet és média a Nagy Háborúban*. OSZK, Budapest, 2016, 43–58, 43.

propaganda mibenlétét, és hogy melyek lennének azok a keretek, amelyek között értelmezhetővé lehetne azt tenni.

Stanley B. Cunningham kanadai filozófus több művében vitatja a társadalomtudósok által felállított értékmentes definíciókat és azok lehetségeségét. Kitart amellett, hogy egy kulturális vagy tömegközvetített környezeti jelenséget csak az artikulált elmélet és módszer alapján lehet teljes mértékben megérteni, és a fogalom meghatározása önmagában nem lehetséges és nem is szükséges.⁴ Tehát a propaganda egyszerre elmélet, technika, módszer és gyakorlat.⁵

Mindazonáltal, ha meghatározni nem is, a jelenséget leírni képesek vagyunk, s én itt Katherine Fitzmaurice gondolatából indulva kívánom a továbbiakban a fentiekkel szembeállítva ismertetni a kínai propagandát, azaz a *xuanchuan*. Propaganda című írásában Fitzmaurice úgy fogalmaz, hogy propaganda alatt az információ szisztematikus manipulációját értjük egy politikai ügy vagy nézőpont terjesztése, befolyásolása, a narratívák kontrollálása érdekében.⁶

A *xuanchuan*

Ha figyelmünket Kelet felé fordítjuk, és fel akarjuk térképezni a propaganda státuszát, az első dolog, ami feltűnhet, hogy nem ütközünk falakba. Míg Nyugaton a propaganda – szemantikai és etikai terheltségéből kifolyólag – olyasmi, amit gondosan igyekszünk becsomagolni, hogy ne legyen túlságosan evidens, addig például Kínában ilyen követelménnyel nem találkozunk. Ennek pedig nyelvi, kulturális és a rendszer felépítésének sajátosságaival összefüggő okai vannak.

A nyelvi különbség magára a jelenségre használt szóban tükröződik. A kínai kifejezés, a *xuanchuan* 宣传 valójában nem pontos megfelelője a propaganda szónak. A *xuan* jelentése „bejelenteni”, „deklarálni”, „kihirdetni”, míg a *chuan* jelentései „átadni”, „terjeszteni”. Ebből adódóan a *xuanchuan* olyan kifejezésekben (is) szerepel, mint a „reklámanyag”

4 Stanley B. Cunningham: Sorting out the ethics of propaganda. *Communication Studies*, 1992 (43):4, 233–245, <https://doi.org/10.1080/10510979209368375>; Uő: *The Idea of Propaganda: A Reconstruction*. Bloomsbury Academic, h. n. 2002.

5 Chunfeng Lin: From ‘poison’ to ‘seeder’: the gap between propaganda and *xuanchuan* is cultural. *Asian Journal of Communication*, 2017 (27):5, 451–463, 452, <https://doi.org/10.1080/01292986.2017.1294190>.

6 Katherine Fitzmaurice: Propaganda. *Brock Education Journal*, 2018 (27):2, 63–67, 65, <https://doi.org/10.26522/brocked.v27i2.580>.

vagy a „nyilvánosságra hoz”. A nyilvánossággal összefüggésben a nyugati szakértők megpróbálták bevezetni azt a rendszert, hogy ha negatív konnotációval szerették volna ellátni ezt a szót, akkor „propagandának”, ha semlegessel, akkor „közkapcsolatoknak” fordították, ám ez több kárt okozott, mint hasznot. Ugyanis a „közkapcsolatok” szó eltörli a *xuanchuan* politikai-ideológiai természetét, miközben a propaganda és a *xuanchuan* különbsége nem a tartalomban, hanem a tömegek megítélésében és a befogadóban a *xuanchuan*ról/propagandáról kialakult percepcióban van. Ehhez pedig nagyban hozzájárul az, hogy a *xuanchuan* kifejezés leginkább az információátadás aktusát implikálja.

A kulturális különbség aspektusa a példamutatásban érhető tetten. A kínaiak – történelmi tradícióiknak megfelelően – a jelenkorban is úgy vélik, hogy a helyes viselkedést automatikusan követik a tömegek, így a kínai társadalomban nemcsak elfogadott, de egyenesen kívánatos tevékenység, hogy a vezető jelölje ki a morális értékeket és követendő példákat. Mindehhez pedig eszközök széles skáláját használhatja fel, Konfuciusz *Beszélgetések és mondások* című művétől kezdve egészen a jelenkori médiaplatformokig. Jelenleg ezt a vezető és példamutató szerepet a Kínai Kommunista Párt (KKP) tölti be.⁷

Fontos itt megjegyezni azt is, hogy egy erősen konfuciánus társadalomról beszélünk, ahol az emberi kapcsolatok szigorú szabályrendszerében az uralkodót, a feljebbvalót, az idősebbet feltétlen tisztelet kell övezze. Emellett a konfucianizmus eszmerendszere erős közösségi értékeket képvisel, amelyek elsődleges szempontokként hangsúlyozzák a társadalmi harmóniát, a kollektív érdekeket. Ezek az értékek elősegítik azt is, hogy a társadalom támogassa a központilag megfogalmazott üzeneteket, különösen, ha azok a nemzeti egységet és a közös célokat hangsúlyozzák.

A KKP propagandagépezete a Kínai Népköztársaság (KNK) megalakulása óta kiemelt támogatással működik. Ha megnézzük azt, hogy ebben a rendszerben és gépezetben a *xuanchuan* hol foglal helyet, választ kapunk arra, hogy miért tudja széles körben elfogadottan, szinte megkérdőjelezés nélkül terjeszteni a helyesként prezentált ideológiát a KKP.

A KKP Központi Bizottsága Politikai Bizottságának tagjai (kb. 14–24 fő) a legszűkebb körű vezetéshez tartoznak, ezen belül az Állandó Bizottság tömöríti az öt-hét legfelsőbb vezetőt, s közülük kerül ki a Propaganda Osztály (*xuanchuan bumen*) vezetője is. Ő felelős a médiáért, a propagandáért, az eszmei tevékenységekért és azért, hogy mindez hogyan legyen strukturálva és közvetítve. Együtt dolgozik filozófiai műhelyekkel,

7 Maria Caterina Bellinetti: *Building a nation: the construction of modern China through CCP's propaganda images*. Doktori dolgozat. University of Glasgow, 2018, xiii–xiv.

kutatóintézetekkel, folyóiratokkal, a tradicionális médiaplatformokkal (újság, tévé, rádió). Ezekkel az aktorokkal és más szakértőkkel együtt, felsőbb utasítás alapján dolgozza ki azokat az üzeneteket, amelyeket a közvéleményben el kívánnak terjeszteni.

A párttörténet újraírásának szerepe a kínai történelempolitikában

A kínai gondolkodásban van egy örökös vágy arra, hogy a múltban élt nagyszerű és megkérdőjelezhetetlen vezetők aranykoraihoz visszanyúljanak, azokat felelevenítsék, és a jelenkor kormányzásában felhasználják. Ily módon a történelem újraírása nem számít újdonságnak, hiszen az emlékezet- és történelempolitika a hatalom legitimálásának eszközeként is felhasználható; ez alól a KKP párttörténete sem kivétel.

George Orwell 1984 című regényének egyik híres mondata így szól: „Aki uralja a múltat, az uralja a jövőt is.” Ennek eszméje a KKP történelemhez való hozzáállásában megalakulása óta megtalálható.

Az első párttörténeti munkát Cai Hesennek tulajdonítják, amelyet Cai 1926-ban, a 6. kongresszuson terjesztett be. Habár ekkor még nem intézményesült a párttörténetre alapuló történelempolitika, a későbbi vezetők számára ez – és Cai későbbi dokumentumai – volt a kiindulópont.

Mao Zedong 毛泽东 (élt 1893–1976, a KKP elnöke: 1943–1976, a KNK elnöke: 1949–1959) 1945-ben már tudatosan használta fel a történelmi narratívák kontrollálását annak érdekében, hogy pártbeli ellenfeleit legyőzze, a hatalmat megszerezze, és a párton belüli ideológiai ellentéteket elsimítsa. Mikor Mao halála után Deng Xiaoping 邓小平 (élt 1904–1997, 1976–1989 között a KNK első számú vezetője) átvette Kína vezetését, ismét szükségessé vált a pártvezetés egységesítése. Ehhez Deng 1981-ben Mao saját fegyverét használta, hogy az őt követő konzervatív párttársakat a saját frakciója oldalára állítsa. Bevezette saját párttörténeti értelmezését, bírálta többek között a kulturális forradalmat, s ennek tükrében a reformpolitikáját a kulturális forradalomtól való elszakadásként definiálta.⁸

Xi Jinping 2021-ben, a KKP Központi Bizottságának 6. plénümán beterjesztett párttörténeti határozata a KKP történelmének harmadik

8 J. Z. Liu: How party – history – revision became a tactic for leadership struggles within the Chinese Communist Party in China. *Asian Journal of Social Science*, 2024 (52):1, 27–34, 32, <https://doi.org/10.1016/j.ajss.2023.09.002>.

változata. A maói eszmékhez közelebbi működéssel Xi célja saját politikai státuszának emelése és személyi kultuszának erősítése volt. Három évvel azután, hogy biztosította második újraválaszthatóságát, Xi elérkezettnek látta az időt a történelem újírására is. Határozatában erőteljesen támogatja saját kül- és biztonságpolitikai elképzeléseit, miközben elhagyja a „kollektív vezetés” elvét, amely Deng számára még alapvető volt. Kerüli elődei bírálatát, különösen Mao Zedongét. A megközelítőleg 36 ezer írásjegy hosszú dokumentum ugyan felöleli a KKP százéves történelmét, de az írás több mint fele szól az utolsó, Xi neve által fémjelzett kilenc évről, és neve majdnem ugyanannyiszor tűnik fel, mint Maóé és Dengé együttesen.⁹

Xi az általa újraírt párttörténelemnek nemcsak a megkreálásában, hanem az utánkövetésében is jeleskedik. Beszédeiben gyakran hangsúlyozza a történelem és a párttörténet tanulmányozásának fontosságát, s az őáltala jelentősnek tartott mozzanatokot igyekszik minden néprétegnek és minden korosztálynak befogadhatóvá tenni. Ennek egyik megnyilvánulása a következő alfejezetben ismertetett és tárgyalt, *A főtitkár a párt történetéről mesél* című animációs sorozat is.¹⁰

A párttörténeti rajzfilmek szerepe Xi Jinping politikai kommunikációjában

Az utóbbi néhány évben több tanulmány is leírja vagy utal arra, hogy a politikai kommunikációban globálisan is egyfajta vizuális fordulat következett be.¹¹ Kínában ez a fordulat kifejezetten Xi alatt ment végbe, aki szakított elődei normáival, és korábbi, helyi szintű pártvezetői megbízásai alatt gyűjtött médiatapasztalatait felhasználva, sokkal tudatosabban kezdte építeni saját politikai kommunikációjának vizuális elemeit.¹²

9 Pei Minxin: A Tale of Three Resolutions: A Close Reading of Xi Jinping's Version of CCP History. *China Leadership Monitor*, 2022, 71.

10 A rajzfilmek az alábbi linken tekinthetők meg: <http://v.people.cn/GB/177969/457547/index.html>.

11 Olli Hellmann – Kai Oppermann: Visualising state biographical narratives: A rhetorical analysis of Chinese and North Korean propaganda photographs. *The British Journal of Politics and International Relations*, 2023 (26):3, <https://doi.org/10.1177/13691481231204313>. Chang Jiang – Ren Hailong: The powerful image and the imagination of power: The 'new visual turn' of the CPC's propaganda strategy since its 18th National Congress in 2012. *Asian Journal of Communication*, 2018 (28)1, 1–19, <https://doi.org/10.1080/01292986.2017.1320682>.

12 Chang–Ren: i.m., 1.

A hivatalos kommunikáció nem kívánja kizárólag a befogadóra bízni azt, hogy hogyan látják a tömegek az első számú vezetőt. Mintegy verbális alátámasztásként a pártfőtitkár legfontosabb beszédeit és írásait tartalmazó, a világ számos nyelvére lefordított *Kína kormányzásáról* 习近平谈治国理政 című könyvsorozat első kötetének (2014) legvégére, utószóként beillesztették Xi Jinping hivatalos jellemrajzát.

Az egyes jellemvonásokat egy-egy bekezdésben fejtik ki, de néhány helyen hosszabban, példázatoknak is beillő történetekkel támasztják alá a főtitkár kezdetektől való elköteleződését a párt és Kína iránt. Ezeknek a történeteknek a tudatos, vizuális kibővítései *A főtitkár a párt történetéről mesél* sorozat részei is.

Maguk a rajzfilmek – összesen 10 darab – 2021 februárja és 2022 októbere között kerültek ki az internetre, és átlagosan 3–5 perc hosszúak. Az időszak, amit felölelnek, viszonylag hosszú: a legkorábbi dátum, ami említésre kerül, 1902, a legkésőbbi pedig 2018. Tehát a rajzfilmek célja nem direkt módon Xi Jinping érájának és annak eredményeinek a dicsőítése, hanem egy-egy példaértékű történet ismertetése. Xi magát akként jeleníti meg a történetekben, hogy – egy kivétellel – az egyes részek végén a portréját láthatjuk, valamint egy csak írásban olvasható, szóban el nem hangzó szemelvényt arról, hogy ő maga miként vélekedik a történetről, hogyan kötődik hozzá, vagy milyen módon jutalmazta meg az adott hőst (ha még életben van), és mi a legfontosabb üzenet az adott történetben. Ugyanakkor a válogatás fele olyan években játszódik, amikor már ő maga is aktív részese volt a politikának.

A másik mód, ahogyan Xi Jinping a rajzfilmek részévé válik, az a korábban említett *Kína kormányzásáról* című kötet és a rajzfilmek egyes részei közötti kapcsolat. Az animációs sorozat már-már parafrázálja a könyvben Xiről írt történeteket.

Jelen tanulmány keretei nem teszik lehetővé a rajzfilmek cselekményének és Xi Jinping életútjának teljes összevetését, de a párhuzamot jól szemléltetheti az alábbi példa.

A történet szerint Xi Jinping 1988-ban Ningde prefektúrában volt párttitkárhelyettes, ahol korábbi szokásához híven sorra járta a legszegényebb, legmegközelíthetlenebb falvakat is, hogy személyesen találkozzon az emberekkel, és értesüljön a problémáikról. Ennek a körútnak a keretében érkezett el Xiadangba is, méghozzá egy nehéz hegyi úton keresztül, öt óra gyaloglás után. Miután Xi megismerte az ott élők problémáit, és felmérte a gazdálkodási lehetőségeiket, felfedezte, hogy a nagy sárga árnyékhal tenyésztésére tökéletesen alkalmas a terület, így javasolta, hogy specializálódjanak erre. Miután ez megtörtént, a falu prosperálni kezdett.¹³

13 Xi Jinping: *Kína kormányzásáról*. Antall József Tudásközpont, Budapest, 2014, 492, 497–498.

Megszólalásig hasonló történetet dolgoz fel a rajzfilmsorozat negyedik közzétett része, a *Dangdai „Yugong” zhu tianlu* (A modern „Ostoba Apó” égi utat épít), amiben a főszereplő, egy új káder mindenét pénzzé teszi annak érdekében, hogy út épülhessen a világtól elzárt Xiazhuangba, és a legközelebbi kisvárosig tartó ötórás út egy órára redukálódjon. Az út megépülése után pedig szakértőkkel együttműködve, a párttitkár vezetésével a helyiek az ott termő mandarinra specializálódnak, amivel a háztartások jövedelmét radikálisan növelni tudják, ezzel elérve a „szerény jólét” szintjét.

Más történetekben egy adott terület ökológiai megmentéséért harcolnak a hősök. Xi könyvében az alábbi bekezdést olvashatjuk:

Szintén Xi Jinping hivatali ideje alatt Fujian volt az első tartományok egyike Kínában, ahol különleges irányelveket vezettek be az ökológiai egyensúly visszaállítására és a környezet hatékony védelmére. Ez tette Fujiant a legtisztább vizű és levegőjű tartománnyá, valamint a legjobb ökológiai környezettel és természettel rendelkező tartománnyá.¹⁴

A pártfőtitkár a párt történetéről mesél ötödik és nyolcadik részei pedig éppen két Fujianban végrehajtott környezetmentő akciót mutatnak be.

A hősök, akiken keresztül a történeteket megismerjük, általában a köznépből emelkednek ki: átlagemberek, katonák vagy alacsony szintű káderek. Az epizódok nem a párttörténet legjelentősebb eseményeit dolgozzák fel, sokkal inkább az önzetlen önfeláldozásra, a népért való munkálkodásra, az olyan kiemelkedő elhivatottsággal rendelkező alakokra helyezik a hangsúlyt, akiket a tömegeknek követniük kellene.

Itt rögtön vissza is csatolhatunk a *xuanchuan* jelenségéhez. Ugyanis, mint korábban kifejtettem, a követendő példát elvártan az aktuális vezető hatalomnak kell kijelölnie. Ezzel a válogatással, ezekben a rajzfilmekben az alkotók olyan hétköznapi személyeket mutatnak be, akik bárkik lehetnének a mai világ emberei közül is. Ezáltal elérhetőbbnek és teljesíthetőbbnek mutatják azokat a fáradtságos munkákat, amelyeket a szereplők – sokszor az életük árán, de legalábbis életük végéig – elvégeznek. A nagy történelmi hősök legendáinak feldolgozása nem feltétlenül tudná ezt a példamutató hatást elérni az átlagemberek között.

Ami szintén rendhagyó tulajdonsága ezeknek a videóknak, hogy internetes felületről közvetlenül letölthetők. A kínai internet alapvető tulajdonsága, hogy VPN (virtuális magánhálózat szolgáltatás) nélkül elérni a tartalmakat gyakran problémás lehet, nem beszélve azok letöltéséről. Ezen videóknak azonban mindegyike egy kattintással megszerezhető, nagy

14 Xi: i. m., 495.

felbontásban, jó minőségben, akárha egy jogtiszta fotó lenne. Ily módon például tanárként könnyedén felhasználhatók a gyermekek oktatásában is.

Ekként merül fel az indoktrináció kérdése. Ugyanis *A főtítkár a párt történetéről mesél* részei által megvalósul a propagandának az az eleme, hogy akár a szöveg értelmezése vagy értéke nélkül is hat az emberre. Befogadható, kielégíti a gyermekek ingergazdagság-igényét, ezzel elérve, hogy úgy figyeljenek a történetekre, mint bármelyik másik mesére. Az epizódok kellően didaktikus elemekkel és követhető szerkezettel operálnak, így már egészen fiatalon meg lehet mutatni a gyerekeknek azt, hogy milyen is a pártot, de még inkább az országot szolgáló, helyes magatartású állampolgár. Ami pedig – a korábbiak szem előtt tartásával – a kínai társadalomban elfogadható, sőt elvárt. Olyannyira, hogy például a Xidian Egyetem bizonyos szakok esetében még a tanegységlistába is beemelte a sorozatot.

Tovább vizsgálva az indoktrináció kérdését, elmondható, hogy az epizódok – amellet, hogy történetként befogadhatók – jól felépítetten és megkomponáltan hatnak a tudatalattira is.

Korábban feltételeztem, hogy a rajzfilmeknek lesz egy olyan egysége, könnyen detektálható ikonográfiája vagy visszatérő jelképhasználata, amelyekre rámutatva felsorolhatók lesznek azok az identitásképző elemek, amelyek például a propaganda célú fotókon megjelennek. Elemzéseim azonban nem támasztották alá ezt a hipotézisemet. Az egyetlen visszatérő elem a zászló volt (vegyesen a KKP, a kínai Vörös Hadsereg és a KNK zászlója), amely sokszor központi elemként jelent meg az egyes snittekben.

Mindazonáltal azt kell megállapítanunk, hogy *A főtítkár a párt történetéről mesél* képi világa ennél mélyebb szinten vizsgálándó. Méghozzá azért, mert nem egyes elemeire rámutatva, hanem az egyes kompozíciók egészét nézve fedezhetők fel benne a nyugati világ képi ikonjai és a kínai festészet hagyományai. Ezeket a sorozat kellő odafigyeléssel, ám közhelyszerűen egyeztetni össze.

Értem ez alatt például a perspektívahasználót. A kínai hagyományos festészetben nem használtak egy, két vagy több iránypontos perspektívát, csak síkot. A legtöbb képi megfogalmazás illeszkedik a tradicionális kínai vizualitásba, ugyanakkor néhol, a fontos szereplők, tömegek megjelenésénél megidézi az egyetemes képi kultúrából a Lumière-fivérek *A vonat érkezése* című, a világon elsőként rögzített mozgóképes felvételét. Hasonlóan közel teljes egyezés figyelhető meg a csatajelenetek némelyike és Robert Capa normandiai partraszálláskor készült fényképei között. A sorozat egészét tekintve pedig felfedezhető és értelmezhető Dziga Vertov képi világa is.

Ezt a vonalat végigkövetve felmerülhet az is, hogy a sorozat valamilyen script alapján, de mesterséges intelligencia által kreált alkotás-e. A történetek és azok szövegszintű megfogalmazása ugyan erősen a kínai

gondolkodást és nyelvi világot tükrözik, ám a vizuális oldal sokkal inkább illeszkedik a nyugati kultúra képi megfogalmazásaiba.

Ha viszont elfogadjuk azt, hogy a stáblistában felsorolt alkotók szellemi terméke *A főtitkár a párt történetéről mesél*, akkor felmerül az a kérdés, hogy kiknek szólnak ezek a rajzfilmek. Habár a videók kínai nyelvű hangalámondással, egyszerűsített kínai feliratozással tekinthetők csak meg, a globális összművészetből merített képi ikonográfia és a külföldről is könnyű elérés engedhet arra következtetni, hogy a KKP egyetemesen kívánja eljuttatni üzenetét és iránymutatását mind a hazai, mind a külföldi befogadókhoz.

Konklúzió

A nyugati értelemben vett propaganda és a kínai *xuanchuan* közötti eltérések vizsgálata rámutatott arra, hogy a kulturális, történeti és nyelvi különbségek miként alakítják és befolyásolják e két fogalom társadalmi percepcióját. Míg a nyugati propaganda fogalma gyakran negatív konnotációval terhelt, addig a *xuanchuan* Kínában a politikai kommunikáció természetes és elismert, hovatovább elvárt eszköze. Az elemzett animációs sorozat, *A főtitkár a párt történetéről mesél* című alkotás példája kiemeli, hogy a politikai vizuális kommunikáció hatékonyan szolgálja a KKP célját: a történeti narratívák újraértelmezése révén a nemzeti identitás erősítését és a vezetői legitimitás megszilárdítását, valamint a nép buzdítását az ország jobbítására.

Az animációs sorozat tartalmi és vizuális elemzése megerősíti, hogy a kínai politikai kommunikáció eszközei egyedi módon ötvözik a helyi kulturális hagyományokat a globális vizuális világgal. Ez a megközelítés lehetővé teszi, hogy a „helyes viselkedés kijelölése” ne csak a belföldi közönség, hanem a nemzetközi közösség számára is releváns és befogadható legyen.

Mint láttuk, *A főtitkár a párt történetéről mesél* című animációs sorozat és a Xi Jinping *Kína kormányzásáról* című könyvében szerepeltetett jellemrajzban megjelenő történetek összekapcsolódnak. A rajzfilmek számos epizódja közvetlenül parafrázálja a könyv egyes részeit, miközben vizuálisan gazdagabb és könnyebben befogadható formában jeleníti meg azokat. Ez a kapcsolat különösen jól illusztrálja a kínai politikai kommunikáció átható jellegét, továbbá nemcsak Xi Jinping személyes kultuszának építését segíti elő, hanem a kínai kommunista párt történetének újraértelmezését és népszerűsítését is szolgálja, a *xuanchuan* ideológiai háttérével összhangban.